

Qudhaajada

Qudhaajadu waxaa ay ka mid tahay cayaanka ku badan California. Inkastoo qudhaanjada ay dhib sidato masna marka ay gudaha soo galaan, waxaa faa'ido ay u leeyihii dheefinta booddada, aboorka, iyo cayaanka kale ee ku nool jardiinada. Iyadoo buufiska kiimikada ee aqalka gudihiisa ay waxtar yeelan karto, balse kama ay hortagayo in qudhaajo dheeraad ah ay aqalka soo gasho, iyadoo ay muhiim u tahay xad u yeelista sababto ah qudhaajada badankeed dibedda ayeey cuush ku leedahay. Dadaalka xoog saaridda maamulka ee dhismooyinka looga saarayo qudhaajada ama dhirta qimaha leh.

Waxaad aqalkaaga ka dhigtaa meel ay qudhaajadu ka helin:

- Dildillaacyada kabaha ay kabahu sameeyaan aaya albaab ay ku soo galaan ah.
- Waxaad cuntada soo jita ku xareysaa meel xiran.
- Ka nadiifi waxyabaha daata iyo dufanka.
- Waxaad ka eegtaa islamarkaana aad ka nadiifisaa cushashka ay ku abuurmaan, sida dhirta aqalka gudihiisa taal.
- Bacda qashinka qudhaajada loogu talagalay, waxaa ay leedahay meelo dhieghegaya oo la mariyey saliidda shidaalka halka hoose iyo suxuun shidaal marsan yahay kuwaasoo la gelinayo xirmo biyo len.
- Ka/dhaqaaji waxyabaha cuntada mac-macaanka laga sameeyo aqalkaaga agagaarkiisa sida cowska cayaanka iyo khudradda bisil.

Marka ay qudhaajadu aqalkaaga soo weerarto, waxaad qaadataa tallaabooyinka soo socda:

- Waxaad marisaa biyo saabuun leh islamarka ay soo galaan.
- Ka xidh halka ay ka soo galayaan adigoo marinaya saliidda shidaalka ama shey xidha.
- Dhaqaaji dhirta cayaanka leh.
- Nadiifi halka cuntadu ku jidho.
- Waxaad ku tashataa cuntada dabinka si aad xad ugu yeeshid qudhaajada badan.
- Buufiska aqalka gudihiisa caadiyan looma baahna.

Kiến

Kiến là một trong những loài gây hại thường gặp nhất tại Tiểu Bang California. Mặc dù mọi người thường khó chịu khi thấy trong nhà có kiến nhưng vẫn có thể coi kiến là động vật có lợi vì chúng ăn bọ chét, mối, và các sinh vật phá hoại khác ở trong vườn. Mặc dù việc xịt hóa chất ở trong nhà có thể khá hiệu quả, nhưng vẫn không ngăn chặn được những con kiến khác xâm nhập vào nhà - đây là điều tối quan trọng trong việc diệt kiến vì đa số kiến đều làm tổ ở bên ngoài nhà. Chú trọng kiểm soát bằng cách đuổi kiến ra khỏi các tòa nhà hoặc các loại cây quý.

Hãy làm cho căn nhà của quý vị ít hấp dẫn kiến hơn:

- Trát kín các vết nứt và kẽ hở tạo thành lối vào bên trong nhà.
- Cắt trữ các loại thực phẩm hấp dẫn kiến trong các hộp đựng có nắp đậy kín.
- Lau chùi dầu mỡ và những nơi có dầu mỡ đổ ra ngoài.
- Tìm và loại bỏ những nơi kiến làm tổ bên trong nhà, ví dụ như bên trong chậu cây kiểng.
- Sử dụng loại thùng rác có chất dính trong bếp để chống kiến như bôi thạch dầu hỏa dưới miệng thùng và đặt đĩa đựng thức ăn của thú nuôi trong một chiếc tô đựng nước.
- Loại bỏ các nguồn thức ăn ngọt ở bên cạnh nhà, thí dụ như các bụi cây đã bị rệp cắn và trái cây chín n้ำ trên cây.

Khi quý vị thấy có kiến ở trong nhà, hãy thực hiện các bước sau đây:

- Đổ nước xà bông lên kiến ngay khi chúng vào nhà.
- Dùng ma tít hoặc thạch dầu hỏa để nút chặn các đường vào của kiến.
- Loại bỏ các chậu cây kiểng bị kiến phá hoại.
- Lau dọn sạch những nơi có thức ăn đổ ra ngoài.
- Dùng bả để diệt đàn kiến.
- Thường không cần phải xịt thuốc diệt kiến ở trong nhà.

Las hormigas

Las hormigas son una de las plagas más comunes en California. Aunque las hormigas son una molestia dentro del hogar, pueden ser beneficiosas al alimentarse de pulgas, termitas y otras plagas en el huerto o jardín. A pesar de que rociar sustancias químicas puede parecer eficaz para controlar hormigas dentro del hogar, ésto no previene que entren más hormigas, factor clave para su control, ya que la mayoría de hormigas hacen sus hormigueros afuera. Se recomienda concentrar los esfuerzos en excluir las hormigas de edificios y plantas valiosas.

Revise su vivienda para que no atraiga hormigas:

- Rellene o tape grietas y rajaduras que permitan la entrada de hormigas.
- Almacene alimentos que atraen hormigas en recipientes cerrados.
- Limpie grasa y alimento o líquido derramado.
- Busque y elimine lugares en el interior donde las hormigas anidan, como dentro de macetas.
- Para evitar que las hormigas sean atraídas a la cocina, unte el borde del bote de basura con una barrera pegajosa como vaselina (petrolato); coloque los recipientes de comida de animales domésticos dentro de otro recipiente que contenga agua.
- Quite toda fuente de alimento dulce que haya junto a su casa, como arbustos infestados de pulgones o áfidos y fruta madura en los árboles.

Si las hormigas invaden su hogar, tome las siguientes medidas:

- En cuanto entran a la casa, elimínelas con una esponja con agua jabonosa.
- Tape con silicona o vaselina todas las entradas que usan las hormigas.
- Saque las macetas con plantas infestadas.
- No deje nada que pueda servirles de alimento.
- Use cebos para controlar la colonia de hormigas.
- Por lo general, no es necesario rociar productos químicos en el interior.

Ants

Ants are one of the most prevalent pests in California. Although ants are annoying when they come indoors, they can be beneficial by feeding on fleas, termites, and other pests in the garden. While spraying chemicals inside the house may seem effective, it won't prevent more ants from entering your home, which is essential for control because most ants nest outside. Focus management efforts on excluding ants from buildings or valuable plants.

Make your house less attractive to ants:

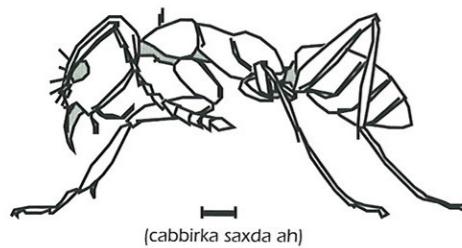
- Caulk cracks and crevices that provide entry inside.
- Store attractive food in closed containers.
- Clean up grease and spills.
- Look for and remove indoor nesting sites, such as inside potted plants.
- Ant-proof kitchen garbage pails with sticky barriers such as petroleum jelly under the lip and pet dishes by placing them in a moat of water.
- Remove sweet food sources next to your house such as aphid-infested bushes and ripened fruit on trees.

When ants invade your house, take these steps:

- Sponge invaders with soapy water as soon as they enter.
- Plug up ant entryways with caulk or petroleum jelly.
- Remove infested potted plants.
- Clean up food sources.
- Rely on baits to control the ant colony.
- Indoor sprays are not usually necessary.

Sida iyo sababta uu dabinku ugu fiican yahay:

Marka aad isticmaalsid cuntada dabinka leh, waxaad dhigtaa halka qudhaajadu marto iyo furriinnada cushashka. Qudhaajada shaqaalaha ah waxaa lagu soo jiidanayaas cuntada dabinka ku xiran iyadoo la geynayo illaa salka cushka halkaasoo dhammaan qudhaajada, oo ay boqoradda kujidho, ku dhimanayaan. Cuntada dabinka ku xiran waa in uu noqdaa mid aayar u shaqeeya si shaqaalaha qudhaajada aysan u dhiman ka hor inta aan salka cushka la gaarsii. Waxaa laga yaabaa in ay dhowr toddobaad qaadad si natijadu ay u muuqato. Dilka shaqaalaha qudhaajada cunno doonka ah oo kaliya in yar ayeey ka taraysaa xad u yeelidda qudhaajada badaneeda, sababtoo ah in ka yar boqolkiiiba hal ee shaqaalaha qudhaajada cunno doonka ah ayaa karaya in ay cunto ku filan u geeyaan boqoradda iyo kuwa abuur Maya. Cuntada dabinka ah iyo saldhigyaad cuntada dabinka ah ama dabinka alwaaxa ah ayaa isticmaalka ugu fudud badbaadana u leh bey'adda.

Waxaad isticmaashaa qaababka **AAN KIIMIKADA AHAYN** iyo suntan **HALISTEEDU UGU YAR TAHAY WAA MAXAY SABABA?** Biyo qaadka aqalkaaga iyo jardiinada waxaa ay biyaha sunta leh geeyaan ilaha, wabiyada, harooyinka iyo badweynata.

Waxaad wax dheeraad ah ka barataa taya da biyaha deegaanka San Diego: www.ThinkBlueSD.org & www.ProjectCleanWater.org. Si aad macluumaad dheeraad ah u heshid waxaad soo booqataa bogga internetka ee IPM Jaamacadda California: www.ipm.ucdavis.edu ama UCCE Master Jardiinooyinka: (858) 694-2860, Isn - Jim, 9 sub to 3 gal

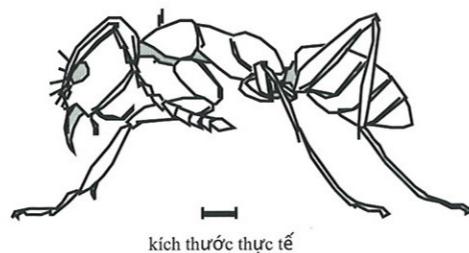
University of California Cooperative Extension

Waa biyaha waxa isku keen xidhaa!

Bả kiến có tác dụng như thế nào và tại sao bả kiến lại có tác dụng nhất:

Khi dùng bả kiến, đặt bả dọc theo các đường đi của kiến và các cửa ra vào của tổ kiến. Những con kiến thợ sẽ bị bả hấp dẫn và sẽ mang bả về tổ. Sau đó cả đàn kiến, kể cả những con kiến chúa, sẽ bị giết. Bả phải có tác dụng ngấm dần để các con kiến thợ không bị chết trước khi quay về tổ. Có thể phải mất vài tuần mới thấy được kết quả. Nếu chỉ diệt những con kiến thợ quấy phá nhà hoặc vườn của quý vị, việc đó ít có tác dụng kiểm soát đàn kiến, vì chỉ cần một phần trăm số kiến thợ quấy phá cũng có thể cung cấp đủ thức ăn để nuôi sống các con kiến chúa và trứng nằm trong tổ. Bả kiến đặt trong các dung cụ đánh bả hoặc các cọc diệt kiến là dễ sử dụng nhất và an toàn nhất cho môi trường.

Sử dụng các phương pháp diệt kiến **KHÔNG CÓ HÓA CHẤT** và chất diệt côn trùng **ÍT ĐỘC HẠI NHẤT. TẠI SAO?** Vì nước thải từ khu vực xung quanh nhà và vườn của quý vị sẽ mang theo nước có chứa thuốc diệt côn trùng và gây ô nhiễm cho sông, hồ, suối và đại dương của chúng ta.

Tìm hiểu thêm về phẩm chất nguồn nước khu vực San Diego tại: www.ThinkBlueSD.org & www.ProjectCleanWater.org.

Để biết thêm chi tiết các loài gây hại, xin tới trang web của University of California IPM tại địa chỉ: www.ipm.ucdavis.edu hoặc gọi UCCE Master Gardeners tại số: (858) 694-2860, Thứ Hai tới Thứ Sáu, 9 giờ sáng tới 3 giờ chiều

University of California Cooperative Extension

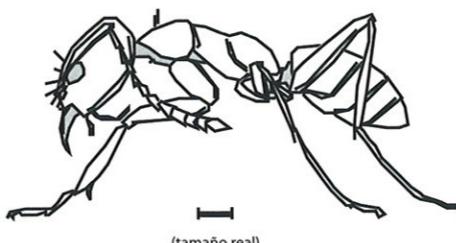
University of California Cooperative Extension

Chính nước là nguồn liên kết chúng ta!

¿Cuándo y porqué los cebos son más efectivos?

Coloque el cebo a lo largo del camino de las hormigas y a la entrada del hormiguero. El cebo atraerá a las hormigas obreras, quienes lo llevan al nido donde posiblemente puede matar a toda la colonia, inclusive a la reina. El cebo debe ser de acción retardada para que las hormigas obreras no mueran antes de llegar al hormiguero. Pueden pasar varias semanas antes de ver el resultado. Muy poco se logra controlando a las hormigas obreras forajeando dentro del hogar o el jardín ya que sólo se requiere el uno por ciento de las obreras de una colonia para alimentar a la reina y las larvas dentro del hormiguero. Las cajillas de cebo o las estacas contra hormigas son fáciles de usar y no afectan el medio ambiente. Busque productos que contengan fipronil, "hydramethylnon" o ácido bórico (boric acid).

"Utilice métodos no químicos y los pesticidas menos tóxicos. ¿PORQUÉ? Los escurrimientos de tu casa y jardín llevan agua contaminada de pesticidas que contaminan nuestros arroyos, ríos, lagos y océano."

"Aprende más sobre la calidad de agua en la región de San Diego en: www.ThinkBlueSD.org y www.ProjectCleanWater.org. Para más información sobre el control de plagas visite la página de IPM de la Universidad de California a : www.ipm.ucdavis.edu o a los "Jardineros Expertos" al teléfono: (858) 694-2860, de lunes a viernes de 9 a.m. a 3 p.m."

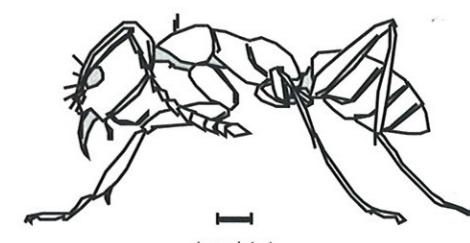
Extensión Cooperativa de la Universidad de California

¡Es el agua que nos enlace!

How and why baits work best:

When using bait, place it along ant trails and at nest openings. Worker ants will be attracted to bait and take it back to the nest where the entire colony, including queens, may be killed. The bait must be slow-acting so workers won't be killed before they get back to the nest. It may take several weeks for results to be evident. Just killing workers foraging in your home or garden does little to control the colony, because as few as one percent of a colony's foraging worker ants are able to provide sufficient food to support nestbound queens and larvae. Baits in bait stations or ant stakes are easiest to use and safest for the environment.

Use **NON-CHEMICAL** methods & **LEAST TOXIC** pesticides. **WHY?** Runoff from around your home and garden carries water containing pesticides that pollute our streams, rivers, lakes and oceans.

Learn more about San Diego regional water quality at: www.ThinkBlueSD.org & www.ProjectCleanWater.org.

For more pest information visit the University of California IPM website at: www.ipm.ucdavis.edu or the UCCE Master Gardeners at: (858) 694-2860, Mon-Fri, 9 a.m. to 3 p.m.

University of California Cooperative Extension

University of California Cooperative Extension

It's the water that connects us!